Cuprins

Abrevieri ..... **XVII**

Argument ..... **XIX**

Titlul VII. Insolvența comercianților şi necomercianților – partea a II-a – **1**

Capitolul IV. Domeniul şi obiectul procedurii insolvenței **1**
Secțiunea 1. Domeniul 1
Secțiunea a 2-a. Obiectul procedurii insolvenței – averea debitorului 17
Capitolul V. Scopul şi principiile procedurii insolvenței **27**
Secțiunea 1. Scopul şi eficiența procedurii insolvenței 27
Secțiunea a 2-a. Principiile procedurii insolvenței 33
Jurisprudență **38**
Capitolul VI. Participanții la procedura insolvenței **43**
Secțiunea 1. Generalități 43
Secțiunea a 2-a. Instanțele judecătoreşti 44
§1. Competența 44
§2. Imparțialitatea judecătorului-sindic 48
2.1. Judecătorul-sindic este sau nu „o instanță”? 48
2.2. Independența, imparțialitatea şi incompatibilitatea judecătorului-sindic 50
§3. Drept comparat. Imparțialitatea judecătorului şi Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului în dreptul francez 51
§4. Citarea părților 53
§5. Caracterul executoriu şi definitiv al hotărârilor 54
Secțiunea a 3-a. Adunarea creditorilor 56
Secțiunea a 4-a. Comitetul creditorilor 57
Secțiunea a 5-a. Administratorul special 62
Secțiunea a 6-a. Administratorul judiciar 63
§1. Desemnarea administratorului judiciar 63
§2. Atribuțiile administratorului judiciar 66
Secțiunea a 7-a. Lichidatorul 68
§1. Desemnarea lichidatorului 68
§2. Atribuțiile lichidatorului 68
Secțiunea a 8-a. Drept comparat 70
Capitolul VII. Deschiderea procedurii **72**
Secțiunea 1. Cererile introductive 72
§1. Generalități 72
§2. Cererea debitorului 73
§3. Cererile creditorilor 76

Secțiunea a 2-a. O necesară înnoire a conceptului de insolvență 83
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii insolvenței 89
§1. Deschiderea procedurii la cererea debitorului 89
§2. Deschiderea procedurii la cererea creditorilor 91
2.1. Înregistrarea şi comunicarea cererii 91
2.2. Contestarea cererii de către debitor 92
Secțiunea a 4-a. Consecințele deschiderii procedurii insolvenței 99
§1. Efectele legale ale deschiderii procedurii 99
1.1. Variante ale deschiderii procedurii (art. 32, 33) 99
1.2. Enumerarea efectelor legale 99
§2. Analiza efectelor legale şi a celorlalte consecințe 101

Jurisprudență 119

Capitolul VIII. Contracte care maximizează averea debitorului în insolvență 121
Secțiunea 1. Relațiile de afaceri ale debitorului *in bonis* 121
Secțiunea a 2-a. Procedura insolvenței în conflict cu principiile dreptului privat 123
§1. Aspecte generale 123
§2. Lipsirea de efecte a unor clauze contractuale 124
§3. Clauze considerate nescrise 125
§4. Clauze de rezoluțiune/reziliere 129
§5. Contracte *intuitu personae* 129
Secțiunea a 3-a. Soarta relațiilor de afaceri ale debitorului în procedura insolvenței. Menținerea sau denunțarea contractelor. Contractele care sporesc valoarea averii debitorului (art. 86 al Legii nr. 85/2006) 130
§1. Conceptul de ,,contracte în curs" 130
§2. Aspecte specifice 132
§3. Categorii de ,,contracte în curs" 134
§4. Titularul opțiunii si manifestarea acesteia 140

Capitolul IX. Anularea unor acte ale debitorului din perioada suspectă (art. 80) 141
Secțiunea 1. Acte cu titlu gratuit [art. 80 alin. (1)] 141
§1. Fundamentul legal 141
§2. Anularea actelor de transfer cu titlu gratuit [art. 80 alin. (1) lit. a)] 142
§3. Drept comparat 147
Secțiunea a 2-a. Acte comutative dezechilibrate [art. 80 alin. (1) lit. b)] 148
Secțiunea a 3-a. Acte încheiate de debitor cu scopul comun al părților contractante de a leza drepturile creditorilor [art. 80 alin. (1) lit. c)] 151
Secțiunea a 4-a. Transferuri de proprietate [art. 80 alin. (1) lit. d)] 151
Secțiunea a 5-a. Constituirea sau perfectarea unei garanții reale [art. 80 alin. (1) lit. e)] 153
Secțiunea a 6-a. Plăți anticipate față de scadență [art. 80 alin. (1) lit. f)] 155

Capitolul X. Revendicările unor bunuri aflate în averea debitorului în insolvență 156
Secțiunea 1. Revendicările şi restituirile 156

§1. Revendicarea între dreptul bunurilor şi dreptul insolvenței..... 156
§2. Adaptarea acțiunii de drept civil la specificul procedurii insolvenței ... 158
§3. Conceptul de bunuri care „aparțin" altor persoane (art. 90 din Legea nr. 85/2006) 158
Secțiunea a 2-a. Ipotezele aplicării art. 90 159
Secțiunea a 3-a. Obligația de restituire şi alte ipoteze..... 161
§1. Obligația de restituire 161
§2. Credit pentru consum 162
§3. Bunuri în depozit 162
§4. Vânzarea rezoluționată 162
§5. Mărfuri în tranzit 163
§6. Contract de leasing 163
§7. Expoziție..... 164
§8. Bunuri sub gaj 164
§9. Drept comparat 165
§10. Deposedarea debitorului 166
§11. Încorporarea dreptului în titlu..... 167
Secțiunea a 4-a. Revendicarea în temeiul dreptului de proprietate rezervat 167
§1. Principiul admisibilității revendicării 167
§2. Istoricul clauzei 168
§3. Calificarea juridică a clauzei 169
§4. Drept comparat 169
§5. Critica clauzei..... 170
§6. Soarta bunului anterior plății prețului..... 170
§7. Utilitatea bancară a clauzei ca garanție a rambursării creditului. Experiența franceză..... 171
§8. Bunuri fungibile 174
§9. Caracterul flexibil al noțiunii de fungibilitate 178
§10. Revendicarea instrumentelor financiare 182
§11. Apropriere şi revendicare 182
§12. Revendicarea unui fond de comerț 183
§13. Revendicarea unui portofoliu de valori mobiliare 183
§14. Revendicarea universalităților de bunuri fungibile..... 183
§15. Aproprierea lucrurilor fungibile fără identificare 183
§16. Generalizarea revendicării lucrurilor fungibile 184
§17. Revendicarea numerarului..... 184
§18. Revendicarea creanțelor 185
§19. Concluzii privind revendicarea bunurilor fungibile 186
§20. Circulația clauzei..... 186
Capitolul XI. Actuala procedură a planului de reorganizare judiciară..... 187
Secțiunea 1. Propunerea planului de reorganizare 187
§1. O procedură „acordeon" 187
§2. Condițiile propunerii planului de reorganizare..... 189
1) Persoanele care pot propune un plan 189
2) Conținutul planului de reorganizare 191

Secțiunea a 2-a. Comunicarea planului 193
Secțiunea a 3-a. Admiterea sau respingerea planului de către judecătorul-sindic 193
Secțiunea a 4-a. Publicarea planului admis 194
Secțiunea a 5-a. Votarea planului 194
Secțiunea a 6-a. Confirmarea planului 197
Secțiunea a 7-a. Executarea planului de reorganizare 198
Capitolul XII. Actuala procedură a falimentului 200
Secțiunea 1. Personalitatea juridică a debitorului, societate comercială în cursul procedurii falimentului 200
Secțiunea a 2-a. Situațiile care determină aplicarea procedurii falimentului 201
Secțiunea a 3-a. Efectele intrării în faliment şi măsurile consecutive 201
Secțiunea a 4-a. Notificarea intrării în faliment 202
Secțiunea a 5-a. Verificarea creanțelor născute după deschiderea procedurii 203
Secțiunea a 6-a. Ipoteza intrării în faliment după confirmarea unui plan de reorganizare 204
Secțiunea a 7-a. Măsuri premergătoare lichidării 204
Secțiunea a 8-a. Efectuarea lichidării 205
§1. Regulile de bază 205
§2. Vânzarea în bloc 206
§3. Vânzarea directă a imobilelor 207
§4. Încheierea contractelor de vânzare 208
§5. Consemnarea în cont bancar a veniturilor 208
§6. Vânzarea valorilor mobiliare 208
§7. Vânzarea bunurilor din averea personală a asociaților 209
Secțiunea a 9-a. Planurile de distribuire periodică între creditori 212
§1. Raportul şi planul 212
§2. Ordinea distribuirii 214
§3. Consemnarea unor sume (art. 127) 217
Secțiunea a 10-a. Distribuirea finală (art. 129, 130) 218
Capitolul XIII. Suportarea pasivului debitorului de către conducătorii acestuia 219
Secțiunea 1. Dreptul la acțiune şi alte aspecte procedurale 219
§1. Distincția față de urmărirea silită contra asociaților răspunzători nelimitat 219
§2. Prescripția dreptului la acțiune 220
§3. Persoanele abilitate să învestească judecătorul-sindic cu cererea pentru aplicarea dispozițiilor art. 138 222
§4. Instanța competentă 224
Secțiunea a 2-a. Persoanele responsabile 227
§1. Persoanele nominalizate la art. 138 227
§2. Alte persoane. Conducătorul de fapt 227
§3. Latura subiectivă 229
§4. Transmiterea obligației de la autori la succesori 230

Secțiunea a 3-a. Faptele care atrag răspunderea. Caracterul limitativ al enumerării faptelor care atrag răspunderea ... 230
§1. Abuzul de bunuri sociale ... 230
§2. Interesul personal ... 243
§3. Neținerea contabilității sau nelegala ei ținere ... 244
§4. Manopere ilicite ... 246
§5. Mijloace ruinătoare ... 246
§6. Plăți preferențiale ... 247
Secțiunea a 4-a. Natura răspunderii ... 249

Capitolul XIV. Închiderea procedurii insolvenței ... 253
Secțiunea 1. Situații în care se închide procedura ... 253
§1. Îndeplinirea planului [art. 132 alin. (1)] ... 253
§2. Insuficiența fondurilor (art. 131) ... 254
§3. Stingerea datoriilor debitorului (art. 133) ... 254
§4. Neînregistrarea creanțelor (art. 134) ... 255
Secțiunea a 2-a. Efectele închiderii procedurii (art. 135-137) ... 255
§1. Notificarea închiderii procedurii (art. 135) ... 255
§2. Descărcarea organelor participante la procedură (art. 136) ... 255
§3. Descărcarea debitorului (art. 137) ... 256

Capitolul XV. Concluzii şi propuneri *de lege ferenda* ... 257
Secțiunea 1. Expunere de motive pentru o necesară înnoire a procedurii insolvenței ... 257
§1. Enunțarea principalelor concluzii şi propuneri ... 257
§2. Dezvoltarea concluziilor şi propunerilor ... 258

Capitolul XVI. Insolvența fără frontiere în Europa şi în lume ... 264

Capitolul XVII. Falimentul instituțiilor de credit ... 270

Subcapitolul I. Actuala reglementare ... 270
Secțiunea 1. De ce falimentează băncile? ... 270
Secțiunea a 2-a. Ordonanța Guvernului nr. 10/2004. Eternul provizorat ... 286
Secțiunea a 3-a. Participanții la procedura falimentului instituțiilor de credit. Organele care aplică procedura (art. 3) şi ceilalți participanți ... 289
Secțiunea a 4-a. Deschiderea procedurii ... 294
Secțiunea a 5-a. Falimentul. Tranzacții privind cumpărarea de active şi asumarea de pasive (art. 26-38) ... 296
Secțiunea a 6-a. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor şi a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în stare de insolvență (art. 39-44) ... 299
Secțiunea a 7-a. Închiderea procedurii ... 300

Subcapitolul II. Insolvența fără frontiere a instituțiilor de credit ... 301

Subcapitolul III. Insolvența instituțiilor de credit în dreptul comunitar ... 301
Secțiunea 1. Creația Dreptului european al falimentului ... 301
Secțiunea a 2-a. Legislația mileniului III. Directiva DALEC privind asanarea şi lichidarea instituțiilor de credit ... 316

Capitolul XVIII. Redresarea financiară şi falimentul societăților de asigurare 321
Secțiunea 1. Aspecte introductive 321
§1. Comerțul de asigurare 321
§2. Cadrul legal 321
Secțiunea a 2-a. Redresarea financiară a societăților de asigurare 324
§1. Domeniul 324
§2. Aspecte generale privind procedura de redresare financiară 325
§3. Redresarea pe bază de plan 326
§4. Redresarea prin administrare specială 326
§5. Închiderea procedurii de redresare finaciară şi efectele acesteia 326
Secțiunea 3-a. Procedura falimentului societăților de asigurare 327
§1. Cererea introductivă 327
§2. Competența 327
Secțiunea a 4-a. Organele care aplică procedura 328
§1. Tribunalul 328
§2. Judecătorul-sindic 328
§3. Lichidatorul 329
Secțiunea a 5-a. Deschiderea şi desfăşurarea procedurii 330
Bibliografie recomandată 331
Spețe 339

Titlul VIII. Dreptul comun al societăților comerciale 361

Capitolul I Aspecte introductive 361
Secțiunea 1. Diversitatea formelor asociative 361
Secțiunea a 2-a. Geneza societăților comerciale 363
Secțiunea a 3-a. Clasificarea societăților comerciale 365
Secțiunea a 4-a. Funcția economică a diferitelor forme de societăți comerciale 368
Bibliografie recomandată 369
Jurisprudență 370
Capitolul II. Norme comune privind actul constitutiv al societăților comerciale 373
Secțiunea 1. Noțiunea actului constitutiv al societății comerciale 373
Secțiunea a 2-a. Aportul la constituirea capitalului social 375
§1. Aspecte generale 375
§2. Materializarea aportului 376
§3. Importanța şi rolul capitalului social 382
§4. Ficțiune sau realitate? 384
§5. Accepțiunea contabilă a capitalului social 384
Secțiunea a 3-a. Exercitarea în comun a unor activități comerciale 385
Secțiunea a 4-a. Participarea asociaților la beneficii sau la pierderi 388
Secțiunea a 5-a. Condițiile de fond ale actului constitutiv 390

§1. Capacitatea asociaților ... 390
§2. Consimțământul persoanelor care se asociază ... 393
§3. Obiectul activității societății ... 396
§4. Promisiunea de societate ... 400
Secțiunea a 6-a. Condițiile de formă ale actului constitutiv ... 401
Secțiunea a 7-a. Statutul interimar al societății comerciale în cursul procedurii de constituire ... 403
§1. Perioadele procedurii de constituire ... 403
§2. Concluzii ale jurisprudenței franceze privind soarta actelor încheiate în cursul perioadei de constituire a societății ... 405
§3. Studiu de caz ... 406
Secțiunea a 8-a. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății ... 407
Secțiunea a 9-a. Constituirea filialelor și a sucursalelor ... 409
Bibliografie recomandată ... 410
Jurisprudență ... 412
Spețe ... 420
Capitolul III. Personalitatea juridică a societății comerciale ... 426
Secțiunea 1. Atributele personalității juridice a societății comerciale. Firma, sediul, naționalitatea și durata ... 426
Secțiunea a 2-a. Voința proprie a societății comerciale și controlul judiciar al manifestărilor ei ... 431
Secțiunea a 3-a. Patrimoniul propriu ... 433
§1. Patrimoniul și capitalul social ... 433
§2. Paradoxul patrimoniului persoanei juridice ... 435
§3. Caracterele patrimoniului. Analiza teoretică a unității patrimoniului ... 437
§4. Izolarea unor ramuri de activitate cedate în caz de aport parțial de activ supus regimului divizării ... 445
§5. Incidența asupra diviziunii patrimoniilor societăților ... 445
§6. Izolarea compartimentelor unui fond comun de creanțe sau de plasament ... 447
§7. Restrângeri ale unității patrimoniului prin restrângerea unității gajului general ... 447
§8. Fondurile proprii ale societății și conturile curente ale asociaților ... 448
Secțiunea a 4-a. Capacitatea societății comerciale ... 449
§1. Aspecte generale privind capacitatea persoanei juridice ... 449
§2. Specificul capacității juridice a societăților comerciale ... 450
§3. Restrângerea capacității juridice a societății comerciale în domeniul dreptului comercial ... 450
§4. Extinderea formelor de exprimare a capacității juridice a societății comerciale ... 453
§5. Corelația capacității societății cu dobândirea personalității juridice ... 454
§6. Responsabilitatea civilă și penală a societății comerciale ... 454
Bibliografie recomandată ... 455

Jurisprudență 456
Spețe 460
Capitolul IV. Funcționarea societăților comerciale 463
Secțiunea 1. Raporturile asociaților cu societatea 463
Secțiunea a 2-a. Raporturile societății cu terțele persoane 464
Secțiunea a 3-a. Raporturile societății cu creditorii personali ai asociaților 466
Secțiunea a 4-a. Reguli comune privind administrarea societăților comerciale 466
Secțiunea a 5-a. Norme comune privind conducerea societăților comerciale prin adunările generale 470
Secțiunea a 6-a. Auditul financiar, auditul intern şi cenzorii 472
Secțiunea a 7-a. Obligațiile societății privind publicitatea 474
Bibliografie recomandată 475
Jurisprudență 476
Spețe 480
Capitolul V. Modificările actului constitutiv 483
Secțiunea 1. Condițiile generale de modificare a actului constitutiv 483
Secțiunea a 2-a. Modificări privind capitalul social 486
Secțiunea a 3-a. Fuziunea şi divizarea 488
Secțiunea a 4-a. Prelungirea duratei societății 490
Secțiunea a 5-a. Schimbarea formei societății 490
Secțiunea a 6-a. Excluderea şi retragerea unor asociați 494
Bibliografie recomandată 498
Jurisprudență 499
Spețe 509
Capitolul VI. Dizolvarea şi lichidarea societăților comerciale 527
Secțiunea 1. Dizolvarea societăților comerciale 527
Secțiunea a 2-a. Lichidarea societăților comerciale 529
Bibliografie recomandată 531
Jurisprudență 532
Spețe 535

Titlul IX. Societățile de persoane 539

Capitolul I Societatea în nume colectiv 539
Secțiunea 1. Contractul de societate 539
Secțiunea a 2-a. Funcționarea societății 544
Secțiunea a 3-a. Împărțirea beneficiilor sau a pierderilor 547
§1. Partajul beneficiilor 547
§2. Răspunderea asociaților pentru pierderile societății 547
§3. Distribuirea beneficiilor şi integritatea patrimoniului social 547

Bibliografie recomandată 548
Capitolul II. Societatea în comandită simplă 549
Secțiunea 1. Aspecte generale 549
Secțiunea a 2-a. Situația juridică a celor două categorii de asociați 550

Titlul X. Societatea cu răspundere limitată 553

Capitolul I. Constituirea 553
Secțiunea 1. Aspecte generale 553
§1. Definiție 553
§2. Definiție 553
§3. Utilitate 554
§4. Scurt istoric şi drept comparat 554
Secțiunea a 2-a. Constituirea 555
§1. Generalități 555
§2. Problema soților asociați 556
§3. Aportul în natură la constituirea capitalului social 556
§4. Majorarea capitalului social 557
Secțiunea a 3-a. Părțile sociale 557
§1. Repartizare 557
§2. Regimul juridic 558
Capitolul II. Administrarea societății cu răspundere limitată 560
Secțiunea 1. Numirea administratorilor 560
Secțiunea a 2-a. Atribuțiile şi răspunderile 560
§1. Atribuțiile 560
§2. Răspunderile 562
Capitolul III. Adunarea generală 562
Secțiunea 1. Convocare şi vot 562
Secțiunea a 2-a. Atacarea hotărârilor 563
Secțiunea a 3-a. Controlul 565
Bibliografie recomandată 566
Jurisprudență 567
Spețe 571

Titlul XI. Societățile de capitaluri. Societatea pe acțiuni şi societatea în comandită pe acțiuni 577

Capitolul I. Prezentare generală 577
Secțiunea 1. Aspecte introductive 577
Secțiunea a 2-a. Constituirea prin subscripție publică 582
Secțiunea a 3-a. Constituirea simultană (fără subscripție publică) 588
Secțiunea a 4-a. Acțiunile 589
Secțiunea a 5-a. Adunările generale 597
Secțiunea a 6-a. Administrația societății. Sistemul unitar 604

Secțiunea a 7-a. Sistemul dualist 611
Secțiunea a 8-a. Dispoziții comune pentru sistemul unitar şi sistemul dualist (art. 153^{12} - art. 155^{1}) 613
Secțiunea a 9-a. Obligațiunile emise de societățile pe acțiuni (art. 167-176) 615
Secțiunea a 10-a. Registrele şi situațiile financiare anuale ale societății pe acțiuni 618
Secțiunea a 11-a. Auditul financiar, auditul intern şi cenzorii 619
Secțiunea a 12-a. Societatea în comandită pe acțiuni 620

Bibliografie recomandată 621

Jurisprudența Curții Constituționale 622

Jurisprudență 623

Spețe 635

Capitolul II. Aspecte particulare 638
Secțiunea 1. Acțiunile care alcătuiesc capitalul social al societății pe acțiuni ... 638
§1. Caracteristicile acțiunilor 638
§2. Variațiile capitalului 640
§3. Studiu de caz. Majorarea capitalului prin aport de numerar, aport în natură şi încorporarea creanțelor. Reducerea capitalului, cuantumul fondurilor proprii devenind inferioare jumătății capitalului social 641
Secțiunea a 2-a. Drepturile şi obligațiile acționarilor 642
Secțiunea a 3-a. Pactele (convențiile) acționarilor 644
Secțiunea a 4-a. Abuzul de drepturile acționarilor. Dreptul de vot 655
§1. Considerații introductive privind abuzul de drept în general 655
§2. Criteriile determinării abuzului de drept. Răspunderea pentru abuzul de drept 659
§3. Abuzul de drept de vot al acționarului. Regulile privind exercitarea dreptului de vot. Votul interesat (abuziv) 660
3.1. Regulile prevăzute în Legea nr. 31/1990 privind dreptul de vot 660
3.2. Votul abuziv 661
Secțiunea a 5-a. Abuzul de bunurile societății. Abuzul de creditul societății 670
§1. Persoanele vizate 670
§2. Transmiterea obligației civile de reparare a prejudiciului de la autori la succesori 673
§3. Faptele care atrag răspunderea. Abuzul de bunuri sociale. Noțiune 673
§4. Folosința abuzivă a bunurilor societății 675
§5. Obiectul folosinței abuzive 675
§6. Folosința abuzivă a creditului societății 676
§7. Acte contra interesului social. Noțiune 678
§8. Aprecierea interesului social 680
§9. Operațiunile expuse în mod deosebit abuzului de bunuri sociale în cadrul unei societăți izolate şi în cadrul unui grup de societăți. 681

§10. Remunerația excesivă 682
10.1. Studiu de caz 683
§11. Abuzul în cadrul grupului de societăți 687
§12. Jurisprudența română 689
§12. Abuzul de bunurile societății prin subordonarea întregii activități a societății interesului personal al conducătorului 690
Secțiunea a 6-a. Fuziunea fără frontiere 691
§1. Aspecte introductive. Domeniul şi competența jurisdicțională 691
§2. Variantele, etapele şi efectele procedurii de fuziune 692
2.1. Variante 692
2.2. Etape 692
2.3. Efecte 694
2.4. Răspunderi 694
2.5. Nulități 695
Secțiunea a 7-a. Societatea europeană 695
Secțiunea a 8-a. Societatea pe acțiuni simplificată 696
Secțiunea a 9-a. Grupurile de societăți 697
Bibliografie recomandată 701
Jurisprudență franceză 702
Index alfabetic 709